

Klockan är två , välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff om covid-19.

Med Johanna Sandwall, krisberedskapchef, Socialstyrelsen,

Anders Tegnell, statsepidemiolog, Folkhälsomyndigheten,

Och Morgan Olofsson, kommunikationsdirektör på MSB.

Efter presentationen går det bra att ställa frågor och när allt är klart finns tid för individuella intervjuer också.

MSB här nere, de andra uppe.

Jag lämnar över till Anders.

-Välkomna, vi är i augusti och tyvärr fortsätter den globala utvecklingen åt fel håll - 18 miljoner fall.

De drabbade länderna är i stort de samma - totalt genererar USA och Indien flest fall.

Även smittspridning på många håll - jag hörde att 70 länder som har ökade antal fall.

Definitivt inte över än.

Vi får en ökning tidigare än vi hade hoppats på, trodde vi skulle klara oss en bit in i höst.

Den globala trenden fortsätter åt samma håll med fler fall för varje vecka.

Tyvärr samma tendens i Europa, om än på mindre nivå.

Ett antal länder har ökat antal fall - Tyskland, Nederländerna, Danmark och Österrike.

I Sverige har vi haft en snabb positiv utveckling, man kan se en liten sväng där nere som gör att det vi kallar "lindriga fall" - i primärvården, vi har försökt analysera detta närmare.

Det ser ut att vara små ändringar, men i flesta regioner har vi lite ökning av antal fall som är lindriga.

Det är framförallt för de som är 20-29 år där vi ser mer spridning.

För tillfället.

Men som sagt: Vi är nere på väldigt låga nivåer, så få fall gör rätt stor skillnad.

Veckovis ser man att vi minskar allvarliga fall och de som är i öppenvård.

I rask takt, betydligt lägre nivåer än vissa andra nivåer.

Detta speglar sig väl i intensivvård, då har vi enstaka inläggningar i veckan, ibland inga alls.

Vilket ju är jättebra, då man kan få ut resurser och ta ut semester. Vilket behövs.

Det speglas på antal avlidna per dag, som gått ner, och nu är nere på låga nivåer med vissa dagar på inga dödsfall alls.

Så det är också positivt.

Som ju helt och hållet hänger samman med att vi fortsätter följa råden och int får den uppgång vi ser i andra länder, att man stannar hemma om man är sjuk, betänker handhygien och är försiktig med att träffa andra, och håller avståndet.

För 70 år och äldre och de i riskgrupp är detta mer viktigt.

I torsdags tog vi upp det, men under hösten, med tanke på på osäkerhetn, och den ökade smittspridningen, så är vår rekommendation att man ska fortsätta arbeta hemifrån under hösten, alla som kan, för att minska trängseln i kollektivtrafiken, så de som måste åka kan göra det utan risk att bli smittad.

Men det är som viktigt att man som arbetsgivare betänker detta och funderar på hur man kan lägga upp arbetet bra.

Vi får nog räkna med att det är såhär fram till årsskiftet, men vi utvärderar successivt.

Det var allt för mig.

-En kort lägesrapport från Socialstyrelsens särskilda organisation med anledning av covid-19, 316 vårdas i intensivvård, varav 38 med covid-19, vi har stor nationell kapacitet, drygt 40%.

Det är också idag 6 regioner utan covid-19-patienter i intensivvård, flera regioner med enstaka patienter, vilket ju är väldigt positivt.

Dock är det 19 regioner som har något slags stabsläge, bara 2 regioner är i normalläge, så man måste prioritera särskilt.

Så det har varit stor belastning, många patienter ligger länge, så belastningen är fortsatt stor.

16 regioner rapporterar om förbättringar på lång och kort sikt, de 5 som inte gör det är små regioner med mycket turister.

Det har enbart eller nästan inte alls med covid-19, utan belastning på grund av fler invånare än vanligt, primärvården är därmed belastad av olika olycksskador, det är fortsatt viktigt att vi följer Folkhälsomyndighetens råd och rekommendationer så trenden fortsätter.

Lite kort om vårt uppdrag i samarbete med andra myndigheter som vi fick inför hösten, där vi utifrån de modeller som Folkhälsomyndigheten presenterat inför hösten ska ta fram, försöka bedöma vilka

insatser, nationella som regionala, för sjukvård och socialtjänst, för att effektivt hantera nya utbrott.

Det handlar om skyddsutrustning, material, och andra insatser.

Detta uppdrag ska redovisas 1:a september. Slut för mig.

-Hej, från MSB stödjer vi de som hanterar den direkta hanteringen av pandemin, samordnar och blickar framåt, för att säkerställa uthållighet, om läget förvärras eller tar nya vägar.

Tisdagar brukar ägnas åt Kantar/Sifos undersökningar om beteende kring pandemin, vilket vi har gett dem i uppdrag sedan i mars, så det går att följa förändringar. Nästan 14 000 svar har vi fått hittills.

Nyheter är stora förändringar, men idag har vi inte så stora sådana, men stabila lägen kan vara en nyhet.

Att man inte vet, så är det stabila något som kanske avviker.

Som exempelvis att varannan har ett ganska eller ganska stort förtroende för hanteringen av pandemin, generellt.

En annan: 6 av 10 anser att de åtgärder som vidtas är väl avvägda.

De flesta, lite förstärkt, drygt 8 av 10 uppger att de fortsätter följa rekommendationerna.

Siffran om de som tror de ha smittats peakade i april/maj, nu är det bara var fjärde som tror det.

Samtidigt: Många som oroar sig för andra konsekvenser, som ökad arbetslöshet, besvärlig ekonomisk läge, för företag och välfärd.

Vi är allt fler som börjar komma tillbaka till jobbet - vi har hört rekommendationerna, att lämna utrymme i kollektivtrafiken och lämna plats åt de som behöver jobba. Att jobba hemifrån. Jag vill tacka er alla som håller i och håller ut. Tack.

Kortfattat: Att man tror sig bli smittad minskar kraftigt, men det andra är högt.

Det hänger ihop, och det är klart vi kan minska smittan och de andra följderna, till exempel för ekonomin, genom att hålla i och hålla ut.

- Till Folkhälsomyndigheten, det har ju varit en del debatt om restriktionerna på 50 personer de senaste dagarna. Vad anser du ur ett smittskyddsperspektiv, hur skulle man kunna ha en konsert på ett coronasäkert sätt på mer än 50 personer?

- Det är inte poängen just nu.

Vi får se hur det utvecklas. Jag tror säkert det kan finnas, ur smittskyddssynpunkt åtgärder man skulle kunna vidta för att minska risken i större sammanhang om det finns regelverk som stödjer det.

- Vad krävs för att släppa på 50-personsgränsen?

- Vi tycker det är väldigt viktigt att ha kvar begränsningen av stora sammankomster, eftersom de visat sig kunna innebära stora risker. Det är inte en risk vi är villiga att ta just nu.

- EKOT. Man har skapat en kvadratmeterregel i vissa länder, är det möjligt att genomföra?

- Det är polisen som äger den lagstiftning vi har idag. Det får du diskutera med dem, men där är gränsen satt på mängd.

- Tack.

Aftonbladet: En fråga till Folkhälsomyndigheten. Allt fler unga i åldrarna 15-29 år har smittats med covid-19 runtom i Europa. Idag nämner du ökad spridning bland unga i Sverige också.

Gymnasieskolorna har varit stängda, men ska öppna upp i trånga utrymmen. Är det ett stort problem?

- Jag tror inte vi kan tala om att vi har en ökad spridning i den gruppen i Sverige, det har minskat i andra grupper men inte lika mycket i den gruppen. Den andra frågan - om det innebär en ökad risk för spridning, ja möjligen. De har träffats mycket även när skolorna varit stängda. Så vår uppfattning är att de har stort socialt umgänge redan idag. Vi tror inte på någon stor skillnad. Men det är viktigt att följa utvecklingen.

- Har du något särskilt råd till gymnasierektorererna?

- Det gäller där som överallt annars, att försöka skapa en situation där man inte är onödigt trångt. Det är bra att fundera på olika start- och sluttider för skolan, för att sprida ut resandet till och från skolan. Det finns vissa saker som vi mot grundskolan vänt, när det kommer till råd.

- TV4: Vi jobbar på ett spännande inslag som du kan titta på om du vill, det handlar om brittiska regeringen som satsar på ny test-teknik. Oxford nanopore technologies. Det handlar om snabbtester som man kan använda i äldrevården. Är det något för Sverige också? Känner du till det?

- Ja, det finns säkert situationer och miljöer där det vore bra med ännu snabbare test än idag. Men å andra sidan fungerar det bra i de allra flesta miljöer. Det är mer om man vill införa screening, vid gränser eller så. Men i Sverige använder vi i huvudsak tester för att ställa diagnos. Då fungerar det som det gör idag, att man håller sig hemma om man misstänker att man är sjuk - och väntar på provsvar.

Vi följer utvecklingen, inte just jag som följer diagnostikutvecklingen, men det har kommit initiativ på snabbtester. Men det gäller då att man inte tappar känslighet och så vidare i testet samtidigt, för det är det inte värt. De tär viktigt att identifiera rätt person.

- Tappar man kvalitén?=-

- Tappar man kvalitén?

- Jag har inte sett några resultat på det här testet, men det finns en risk att man tappar något när man går på snabbhet.

- Expressen: Vad krävs för att ni ska kunna ge ett långsiktigt besked om hur vi ska leva närmaste åren. Till exempel 0 inläggningar på IVA under 2 veckor, eller "ingen död under en månad". Vilken typ av fakta eller siffror väntar ni på?

- Det är en jättesvår fråga. Jag tror inte man kan svara på den så enkelt, för det finns inga enkla mätpunkter man kan utgå ifrån. Det finns länder som haft nästan inga fall, där det ändå kommit tillbaka. Det här är en sjukdom vi kommer behöva ha runtom oss under lång tid. Det som kan förändra situationen är om vi får ett väldigt bra vaccin. Men att tro att vi är säkra för att vi haft 0 fall under 2 veckor, eller något sådant, tror jag är en farlig illusion att gå in i. Så enkelt är det inte, som man upptäckt i flera länder. Vi väntar inte på sådana mätpunkter och har inte sådana diskussioner just nu. Vi pratar om hur vi ska jobba under höstne. Sen får man se långsiktigt vad den här sjukdomen kommer innebära för många delar av vårt samhälle.

Dagens Nyheter: Det har varit flera utbrott på färjor. Framförallt i början på pandemin, nu har vi sett på Hurtigruten, man har pratat löst om att det skulle vara en gynnsam miljö för smittspridning.

- Jo men alla miljöer där man är tätt tillsammans under långa tider är det. "Under långa tider" är en jätteviktig variabel. Att vara instängd under långa tider tillsammans, plus inslag att man har otur och får dit någon som sprider sjukdomen väldigt mycket. Den kombinationen. Därför är vi försiktiga med stora events, om man är nära varandra i timmar eller dagar så kan man få stora utbrott, om någon också är smittningsbenägen.

- Slakterier har det varit utbrott på, ett i Tyskland och ett i Danmark. Samma fråga gällande den miljön.

- I Tyskland var det så att arbetarna arbetade och bodde tätt tillsammans, de vistades tätt tillsammans under långa tider. Det är det genomgående temat.

Därför ser vi detta. Smittspridningen sker i hemmen och på arbetsplatser. Vissa arbetsplatser utsätts för trängsel, som till exempel slakterier.

- Financial Times: Richard Milne. Sverige är i princip det enda landet i Europa med minskade antal fall. Tror ni det kommer fortsätta så, eller är ni rädda för att det ska ske en ökning i höst när människor återvänder från sina resor?=-

- Financial Times: Richard Milne. Sverige är i princip det enda landet i Europa med minskade antal fall. Tror ni det kommer fortsätta så, eller är ni rädda för att det ska ske en ökning i höst när människor återvänder från sina resor?

- Vi hoppas att utvecklingen fortsätter, men förbereder oss på motsatsen. Vi tror inte att vi kommer få en konstant ökning till samma nivåer som i vår. Vi tittar främst på scenarier med ökning av fall i mindre regioner.

- En relaterad fråga. Kan du utveckla dina tankar om flockimmunitet. Finns det regioner eller städer där ni närmar er en långsammare utveckling?

- Det är svårt att veta, men vi tror att det finns en relation mellan den snabba minskningen och

immunitet i olika delar av landet.

En anledning till det är tack vare våra rekommendationer.

Håll avståndet, på semestern, var du än är

The Local, på engelska.

-En fråga om ansiktsmasker, en Karolinska-studie visar att de kan stoppa smittspridning, och att de bör rekommenderas, har ni sett och kan kommentera det?

-Om ni menar den som kom nyligen, så ja. Det säger att masker kan stoppa droppsmittan, till viss utsträckning. Om det kan överföras till hela samhället, återstår att se. Så det har inte rört oss närmare detta, vi vet att det kan ha effekt, men om det kan överföras till hela samhällets överföring, återstår att se.

-Tror du det blir möjligt att få ett sådant rakt vetenskapligt bevis?

-Det är uppenbarligen svårt med några tydliga svar gällande covid-19, om lockdown, och ansiktsmasker. Som många har visat så kan vissa situationer kräva ansiktsmasker, när man ser ett utbrott och har många platser där man inte kan undvika trängsel. Det kan behövas ansiktsmasker om man ser epidemiologin röra sig fram, i Sverige har vi inte den situationen där vi bör ta in ansiktsmasker, men ser vi problem igen så får vi se över det och se om det kan göra skillnad.

Men vi får komma ihåg att ansiktsmasker inte kan rädda dig om du är i riskgrupp.

-Tack, inga fler frågor, vi avslutar idag, och tack för att ni kom hit.